

2 (1154)-сон 15 январь 2014 йил

Газета 1991 йил 1 сентябрдан чиқа бошлаган

жамият

ИККИ ЮЛДУЗ ШУЪЛАСИ

ЎҚИГАН КИЗНИ
ИЗЛАНГ!

4►

6►

ИККИНЧИ ЕР САЙЁРАСИ

7►

РОНАЛДУ — «ОЛТИН ТҮП» СОВРИНДОРИ!

ҚАДР-ҚИММАТИМ, ТАЯНЧИМ ВА ИФТИХОРИМСАН, МУСТАҚИЛ ЎЗБЕКИСТОН!

Магур ҳилдириайди, юртим, байробинг,
Яшнаб, гуркираиди боғу гулбогинг.
Муқаддасдир бизга азиз тупроғинг,
Озод қучоғингда яйраймиз, Ватан,
Биз сени жон қадар асрыймиз, Ватан!

Зикрилла НЕЪМАТ

ҲИКМАТ

Болаларни түғри тарбиялаганлар уларни дунёга келтиргандан кўра кўпроқ фаҳрлансалар арзийди.

АРИСТОТЕЛЬ

МАСЛАХАТ МАРКАЗЛАРИ: ТАРАҚҚИЁТГА ХИЗМАТ ҚИЛМОҚДА

Юртимизда аҳолининг турмуш даржасини янада яхшилаш, ижтимоий химояга муҳтоҳ қатлам вакилларини ҳар томонлама кўллаб-кувватлаш, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантиришга доимий эътибор каратилмоқда. Бу борада «Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари хузурдаги тадбиркорлик фаолиятини ривожлантиришга кўмаклашиш бўйича маслаҳат марказ»лари томонидан кўплаб хайрли ишлар амалга оширилмоқда.

— Бундай марказлар жойларда тадбиркорлик фаолияти билан шугуланаётган ёки шугуланиш истагида бўлган фуқароларга жамоатчилик асосида тадбиркорликка оид аҳборот хизматлари кўрсатиши шу оркали, маҳалла аҳолисининг, шу жумладан, ёшларнинг даромадлари ҳамда турмуш фаровонлигини ошириш мақсадида ташкил этилган, — дейди «Маҳалла» хайрия жамоат фондини Тошкент вилоятини бўлими бош мутахассиси Зулхумор Жўраева. — Вилоят Бандлика кўмаклашиш ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш маркази билан ҳамкорликда ўтган йил давомида шаҳар ва туманларда 93 та меҳнат ярмаркаларини ўтказдик. Ушбу ярмаркаларда иштирок этган 12825 нафар ёшлардан 4697 нафари, 8721 нафар касб-хунар коллежлари битирувчиларидан 2740 нафари, 10170 нафар аёллардан 3368 нафари ишга жойлашиш учун йўлланма олдилар. Бу шунчак оддий ракамлар эмас, балки уларнинг ортида ҳамюртларимизнинг тақдири, турмуш фаровонлиги ўз ифодасини топганини билан эътиборлидир. Вилоятимиз туманларида

ўтказилаётган семинар-тренинглар ҳамда маҳаллаларимизда фаолият олиб бораётган маслаҳат марказлари томонидан алмалга оширилаётган ишлар ўзининг ижобий самарасини бермоқда.

— Маслаҳат марказлари хусусий тадбиркорликни ривожлантириша ўзига хос мақтаб вазифасини ўтамоқда, — дейди Кибрай туманинаги

Байтўргон маҳалласининг диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчиси Дилором Салимова. — Олти юз нафарга яқин оила истиқомат қиладиган маҳалламида ўтган йили 45 нафар эҳтиёжманд оиласла-

римиз мавҳуд эди. Бу йил бошидан бу кўрсаткич икки нафарга тушди. Сабаби, маҳалламида маслаҳат маркази ташкил этилган бўлиб, бу ерда меҳнат бўлиммининг тургун инспекторлари ёрдамида иш билан банд бўлмаган маҳалладошларимизга ҳар ойнинг бошида янги бўш ўринлари ҳақида маълумот берилади. Аҳолининг талаби ва қобилиятини ўрганиб, ишга жойлаштиряпмиз. Аёлларимизнинг бирортасини ишсиз, деб бўлмайди. Чунки ҳар бирি кўлидан келгачча рўзгорининг фаровонлиги учун меҳнатни киляпти. Маҳалламида яшайдиган бир аёл ўз ҳовлисида кўкат этишишиб, бозорда арzon нарҳда сотарди. Иш стажига эга бўлиши учун қандай йўл тутиши кераклиги ҳақида маслаҳат сўраб келди.

Бандлика кўмаклашиш ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш марказининг туман бўлимига мурожаат қилиб, бу аёла меҳнат дафтарчasi очид. Энди унга дехон бозори сотовчиси деган вазифа билан иш стажи ёзилади. Янги тушган келинларимиз тибиёт ҳамшираси бўлса-ю, бу соҳада иш ўрни бўлмаса, уларни иккинчи касби — тикувчилик ёки қандолатчилик

Байтўргон маҳалласининг диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчиси Дилором Салимова. — Олти юз нафарга яқин оила истиқомат қиладиган маҳалламида ўтган йили 45 нафар эҳтиёжманд оиласла-

йўналишида иш билан банд этишга ҳаракат қиласапмиз. ёш болаларининг тарбияси билан машғул бўлиб ўйда ўтирган аёлларимизни касаначилик, тадбиркорлик ишларига йўналтиромодамиз. Худудимизда ташкил этилган «Болал тагликлари» МЧЖ томонидан айни дамда 15 нафар аёл ва 10 нафар йигит иш билан таъминланди.

Бекобод туманинаги ўзбекобод маҳалласида ҳам бу борада ибратли ишлар килинмоқда.

— Маҳалламида 13 та хусусий корхона, 14 та машайх хизмат кўрсатиш шоҳобчалари, 6 та фермер хўжалиги мавжуд, — дейди маҳалла маслаҳатчиси Рисолат Юсупова. — Бизда хунармандичлик яхши ривожланган. Маҳалламиздаги сандик соуста Ортиғали ака Сотовлдиев дурадгорлик, сандикчилик, эшикдераза ва бошқа буюмлар ясаш билан бирга 5 нафар ёшлар учун иш ўрни яратган. Шунингдек, уларга милий хунармандичлигимиздан сабок бериб, устоз-шогирдлик аънанасини давом этирмоқда.

Махалладошларимиз томорқадан самарали фойдаланишади. Йилинг тўрт фаслида ҳам аҳоли дастурхонидан мева-сабзавотлар узилмайди. Иш билан банд бўлмаган маҳалладошларимиз мавсумий ишларда кўмаки сифатида фермер хўжаликларимизга бириклирида.

— Биз ҳам ўзимиз истиқомат қилаётган «Гулестон» маҳалласидаги маслаҳат маркази билан доимий ҳамкорликни йўлга кўйганимиз, — дейди «Зарф тараққиёт Бизнеси» хусусий корхонаси раҳбари Икромхон Аббаров. — Корхонамиз юз турдаги курилиш молларини аҳолига етказиб беришга ихтисослаштирилган. Уч нафар ёшлар доимий ва икки нафари мавсумий иш билан таъминланган. Ўтган йили Халқ банкининг туман бўлимидан 70 миллион сўм мидорида кредит олгандик. Айни кунда шу сармоя билан корхонамизни янада кенгайтириш ҳаракатидан. Бу йил ҳам шу банкдан 90 миллион сўм мидорида кредит олишин режалаштириганимиз. Насиб эта, бу маблагни савдо-сотикини ривожлантиришга йўналтирамиз. Барча кулийликларга эга тўйхона куриб, маҳалладошларимиздан 8 нафарини ишга жалб этимоқмиз. Тадбиркорликни ривожлантириш учун турли банк вакиллари билан коллеж битирувчилари ва маҳалла фаоллари иштирокида семинар-тренинглар, учарашувлар ўтизиб борилмоқда. Буларнинг ижобий самараси эса туманимизда хусусий тадбиркорлик ва оиласий бизнеспни ривожлантириш, аҳолини иш билан таъминлаш борасидаги ўтуқларимизда яқъол кўринмоқда.

Нигора ЎРОЛОВА,
«Оила ва жамият» мухбири.
Тошкент вилояти.

КЎРГАЗМАЛИ СЕМИНАР

мун-моҳияти билан ба-тағсил танишадилар. Шунингдек, иштирокчилар республикамиз солик ва бюджет тизими-даги ўзғаришлар ҳақида ва ўзларини қизиқтири-ган саволларига Давлат солик кўмитаси, Молия вазирлиги, Баш прокуратура, Баш прокуратура ҳузуридаги Солик, валютага оид жиноятларга ва жинойн даромадларни легаллаштиришга қарши курашиш

департаменти ҳамда бошқа тегишли ташкилотлар мутасаддилари-дан батағсил жавоб олишлари мумкин.

Таъкидлаш жоизки, ўтган йилнинг охирида солик ва бюджет сиёсатининг асосий йўналишлари доирасида бир қатор мұхим ҳужжатлар қабул қилинди. Президентимизнинг 2013 йил 25 декабрдаги «Ўзбекистон Республикасининг 2014 йилги асосий макроқитисодий

курсаткичлари прогнози ва давлат бюджети параметрлари тўғрисида»ги қарори шулардан бири бўлиб, ушбу ҳужжатга биноан, жумладан, жисмоний шахслардан олинадиган даромад солигининг куйи шкаласи бўйича солик ставкаси 8 фойздан 7,5 фойзга туширилди.

Дарҳақиқат, кейинги йилларда мамлакатимиз солик конунчилиги янада такомиллашиб бормоқда. Амалиётта татбиқ этилаёт-

СОҒЛОМ ОИЛА — СОҒЛОМ ЖАМИЯТ

Самарқанд шаҳрида вилоят хо-тин-қизлар кўмитаси, «Маҳалла» хайрия жамоат фонди ҳамкорлигида ташкил этилган тадбирда худуд аҳолиси ўртасида соглом турмуш тарзини тарбибот этиши, маҳалла ва оиласлардаги ижтимоий-маънавий мухит барқарорлигини таъминлаш каби долзарб масалалар хусусида атрофличи сўз юритилди.

Давлат ва жамоат ташкилотлари, маҳаллалар, олий ўкув юртлари, таълим ва тиббиёт муассасалари, диний идоралар билан биргаликда олиб борилаётган ибратли ишлар таҳлил этилди.

Тадбирда ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, Республика Хотин-қизлар кўмитаси раиси Э. Боситхонова сўзга чиқди.

УНУТИЛМАС САЁХАТ

«Соғлом авлод учун» халкаро хайрия жамғармаси юртимиздаги кўп болали вакоҳи ҳамда таъминланган оиласлар, ногиронлар ҳамда Мехрибонлик уйлари, маҳсус мактаб-интернатлар тарбияланувчиларини кўллаб-кувватлашга қаратилган дастурлари доирасида маданий-маърифий ва хайрия тадбирларини амалга ошириб кельмоқда.

Яқинда жамғарма «Ўзбекистон темир йўллари» ДАТК ҳамда Халқ таълими вазирлиги билан ҳамкорликда пойтахтимизда жойлашган 22-, 23- ва 30-сонли ҳамда Тошкент вилоятидаги 14- ва 15-сонли Мехрибонлик уйларининг юз нафар тарбияланувчилари учун Самарқанд шаҳрига бир кунлик саёҳат ўюнтириди.

— «Она Ватан тарихи» шиори остида ўюнтирилган ушбу сафардан кўзланган максадимиз, нафақат болажонларининг қиши таътил кунларини мазмунли ва мароқи ўтказиши, балки, уларни маданий меросимизни аср-авайлашга ўргатиш, тарихий қадамжолар ҳамда дикқатга сазовор жойлар билан таништиришидир, — дейди «Соғлом авлод учун» халкаро хайрия жамғармаси бош мутахассиси Аббосжон Эргашев. — Саёҳат давомида болалар қадимиий Самарқандда жойлашган ноёб мемъорий обидалар, истиқол йилларида барпо этилган мухташам иморатлар, маданий-маърифий иншоотлар, сайлоғҳ ҳамда боғларни томоша қилишиди.

Барно МИРЗААХМЕДОВА,
«Оила ва жамият» мухбири.

ган кўплаб ўзгартишлар юртимизда ишбилиармонлик мухитини янада яхшилаш, тадбиркорлик фаолиятини ривожлантириш, айниқса, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларини кўллаб-кувватлаш учун кенг йўл оча-япти.

Тадбирда Олий Мажлис Конунчиллик палатаси депутатлари, Сенат аъзолари, Адлия вазирлиги, давлат Божхона кўмитаси ҳамда бошқа вазирлик ва идораларнинг масъуль ходимлари иштирок этмоқдalar.

Ўз мухбиризим

БУ КУНЛАРНИНГ ФАЙЗИ БЎЛАКЧА

Давлатимиз Куролли Кучлар барпо этилаётган дастлабки кунларданоқ ҳарбий хизматчилик ва уларнинг оиласидан ижтимоий ҳимоясига устувор вазифалардан бири сифатида қараб келмоқда. Йилдан-йилга ҳарбий хизматчилар ва уларнинг оила аъзоларини ихтимоий муҳофаза килиши тизими тоқомиллашиб бормоқда. Айни кунда ҳарбий хизматчиларнинг каттагина қисмий замонавий шарт-шароитларга эга бўлган турар жойлар билан таъминланган.

Юкори Чирчик туманидағи Истиқолол кўчаси. Олислидан ҳам тиник ранглари, шинан уй-жойлари, миллий ва замонавий архитектура ўйнлигига барпо этилаётган савдо ва спорт мажмуалари, ташки кўринишнинг ўзиданоқ юз-кўзингизга табассум югурадиган болалар майдончиси қўзингизни куннатиб кўриниб туради. Айни қишлоғи бўлишига қарамасдан, бу ерда бахор таровоти ҳам сезилиди. Яшил нинабаргли дараҳтлар, кор кўрласи остидан мўралаб турган яшил майсалар, киши соғини писанд қиласдан йил этган офтобга юз тутиб турдиган капалак гуллар, тунни ҳам кундуз каби ёритиб турдиган чироклар — булалинг барчаси Истиқолол кўчасига, ҳовлиларига алоҳида кўрк баҳш этиб турибди.

Сергант Машраб Абдуллаевнинг хонадони ҳам шу кўчада жойлашган. У рафикаси Зилола билан уч фарзандни тарбиялаб вояга етказишилти. 2014 йилни улар янги йида қаршиладилар. Бу гали янги йил аввалиндан тамоман фарқ қилди. Шу куни уларнига ота-

оналари, опа-сингиллар, яна кўплаб кариндошлар тўпланишиди.

Кувончимни сўз билан ифодалаб беролмайман, — дейди сержант М.Абдуллаев, — Болалигим боғ-роғли Жомбай туманида ўтган. Шунданми, боғларни яхши кўраман. Даражатлар, экинлар, ноёб гуллар парваришига кизиқаман. Кўчиб келмасимиздан аввал булар хакида ўйлаб кўйганман. Мана, энди хизматдан бўш вақтларимда кизиқишлирни юзага чиқаришим мумкин. Бунинг яхши томони шундаки, бу ишлар болалар билан биргаликда бажарилади. Бу ҳам тарбия, ҳам кўнгилли хордик деганидир.

“Янги уйга кўчиш оиласидаги иқтисодига бироз кийинчилик келтиргандир-а”, дей сўраймиз.

Асло, — деган қисқа жавоб бўлди. — Шуни алоҳида таъкидлаб ўтишим лозимки, турар жойни жирага олиб яшаган вақтимизда ҳам ҳар ойлик компенсация тўловлари мен ва оила аъзоларим учун тўлаб борилган. Бундай ғамхўрликни намунавий лойиха асосида барпо этилаётган уй-жойга эга бўлганимизда янада чукурор ҳис килдик. Узоқ муддатли ипотека кредитлари асосида гибадати ҳимоясига бўшланғич 25 фойз маблаги Мудофаа ва зирлиги томонидан тўлаб берилди. Бу бизга катта енгиллик берадиган салмокли ёрдамдир. Мана, қаранг-а... — У шундай деб кўпроқ рақамлардан иборат шартнома билан бизни танишила бошлади...

Ховлимиизга илк марта кирганимда жуда ҳаяжонланиб

кетдим, — дейди Машрабнинг рафикаси Зилола. — Жуда нурли, файзли кўринган, ҳозир ҳам шундай. Ошхонаси кўнглимадигидек, кенг, ёруг. Болалар ҳоснасини айтмасизми... Шундай уй-жойларда яшаш, яқинларингни, азиз меҳмонларингни кутишнинг ўзи бир саодат.

Ана шундай шукухли кунларда фарзандлар кувончига шерик бўлиб ўтирган ота-оналарни ҳеч кузатганимисиз? Уларнинг мамнунлиги, шукронга айтиб ўтиришларини кўриб, беихтиёр “Ҳар кимга ҳам шундай кунлар наисбет этсин”, дейсиз.

Машрабнинг отасини исми Ўлжабой. Бундай исм билан уни яқинларидан бошқа ҳеч ким танимайди. Аммо уста Абдусоли дессангиз, деярли бутун жомбойликлар танийди. Келинг, яхшиси, уста Абдусоли аканнинг дил сўзларини тинглайлик:

— Бугун ўғлимнинг уй-жойларини кўриб, онаси билан иккимиз жуда хурсанд бўлдик. Ўзим ҳам устаман. Бу ҳунарни жуда ёртади. Етимлика үсдим. Оҳ-хҳ, у кунларнинг армони... айтган билан тугамайди. Кийимларимнинг увадаси чиқиб юрардим. Мактабда ҳеч ким мен билан ўтиришина хоҳламасди. Ҳозир эсласам, эртакка ўхшайди: уйнинг ўртасидан чукур кавлаб, ўт ёқиб исинардик. Тепаси тутун чиқиб кетиши учун очиқ қолдириларди. Ҳа-а... у кунлар ўтди-кетди. Рахматли Аҳмадкул бобога шогирд тушиб, хунаримнинг орқасидан одамларга ўхшаб яшай бошлаганман. Шукур, фарзандлар кўрдим, ўн беш набиранинг бобосиман. Инсон борки, болалари ундан кўра баҳтирок, тўқисроқ яшашини орзу килали. Мана, ўғлим Машрабга берилган уй-жойларни кўринг. Буларни кўриб, фарзандимдан кам кувонмадим. Ўрт учун хизмат килган одам ҳеч қаҷон кам бўлмайди.

Ватан ҳимоячилари куни байрами бу — аёлим билан менинг ҳам байрамимиз, ўғлини юрт ҳимоясига бел боғлаган барча ота-оналарнинг байрами. Кутлуғ айём барча юртдошларимизга муборак бўлсун!

Инобат ИБРОХИМОВА,
журналист.

КУВОНЧЛИ БАЙРАМ ШУКУХИ

Бу йил Ватан ҳимоячилари куни мамлакатимизда “Ўзбекистон — ягона Ватаним!” шиори остида ўтаётганилиги барча юртдошларимизни кувончиди. Айнанга кўра, Тошкент вилоятининг Ўрта Чирчик туманида ҳам Ватан ҳимоячилари кунига бағишлаб “Ўрт ўғлони, сенга шараф-шон” деб номланган матнавий-маърифий тадбир ўтказилди.

Мард ўғлонларни тарбиялаб Ватан ҳимоясига ўйлалаган азиз инсонларни эъзозлаш, уларга ҳурмат-

эҳтиром кўрсатиш, шунингдек, миллий армиямизда олиб борилаётган изчил ислоҳотлар, муддатли ҳарбий хизматчиларга яратилган шарт-шароитлар ва хизмат жараёни билан уларни яқиндан танишириш мақсадида мазкур тадбир туман ҳокимлиги, хотин-қизлар кўмитаси, “Махалла” жамоат фонди ҳамда маънавият ва маърифат марказининг туман бўлимлари ҳамкорлигига ташкил этилди.

Эътиборли жиҳати, ушбу тадбирга Ўрта Чирчик туманидан ҳарбий хиз-

матга юборилган аскарларнинг оналари, Иккинчи жаҳон уруши қатнашчилари, байнамилаличилар, туман мудофаа ишлари бўлимининг меҳнат фахрийлари ва ҳарбий қисм вакиллари таклиф этилди.

Маросимда Ўрта Чирчик туманинг ҳокими Бектемир Ибрагимов ҳамда ҳарбий қисм командирлари, фахрийлар сўзга чиқиб, ўғлонларимиз учун мамлакатимиз Куролли Кучлари сифиди хизмат қилиш нафакат конституцияйи бурч, балки юксак мақсад, она Ватанимизга чукур меҳр-муҳаб-

бат, энг муҳими, том маънодаги шоншаф ишига айланганини, армияда йигитларимиз ҳарбий мутахассисликларини пухта эгаллаш билан бирга, маънан ва жисмонан чиникиб, иродаси тобланиб, юрт ҳимоясига доимо шай, ватанпарвар инсонлар бўлиб камол топаётганилигини алоҳида таъкидлашди. Шундан сўнг ўз хизмат вазифаларини шафат билан ўтаётгандар мард ва жасур аскар йигитларнинг ота-оналарига фахрий ёрлик, ташакурномалар тантанали суратда топширилди.

Мафтуна ЮСУПОВА,
ЎзМУ талабаси.

Кеча мамлакатимизда кенг нишонланган Ватан ҳимоячилари куни байрамининг кўтаринки шукух юртимиз бўйлаб давом этмода.

Самарқанд шаҳрида Ватан ҳимоячилари куни муносабати билан ўтказилган тадбир ҳалқимизнинг ўз армиясига эътибор ва ишончи юксак эканлиги-ни яна бир бор намоён этди.

Аёлга, онага ҳурмат, эҳтиром азалдан ҳалқимизга хос хусусият. Катта-ю кичик уларни улуглашга, қадрлашга интилади, ёшларга шу руҳда тарбия берилади. Юртимизда 14 январь — Ватан ҳимоячилари куни муносабати билан жойларда ҳарбий ҳизматчилар оиласидан, оналига ҳурмат ифодаси сифатида турли тадбирлар ўтказилганини ҳам шу қадрлияларимизнинг ёрқин ифодаси бўлмоқда.

Виляят ҳокимлиги томонидан ўтказилган «Аскар оналарига эҳтиром» деб номланган тадбир кўпчиликнинг қалбидан чукур жой олди.

Регистон майдонида Қашқадарё, Бухоро, Жиззах виляятларидан ташриф буюрган, шунингдек, фарзандлари бошқа виляятларда ҳарбий ҳизматни ўтётган самарқандлик оналар кенг жамоатчилик вакилилари томонидан кутиб олинди. Самарқандда ҳизмат қилаётган аскарлар шу муаззам майдонда волида мухтарамалари билан дийдор кўришдилар. Кишнинг совуқ об-ҳавосига қарамай, оналар ва аскар ўғилларнинг дийдорлашувидан илик бир ҳарорат пайдо бўлгани бу ерда тўплланган ҳар бир иштирокчими хушнуд килди.

СИЗ ТИНЧЛИКНИНГ АСКАРЛАРИСИЗ!

— Оддий аскар оналарига кўрсатилган бундай катта эҳтиромдан бошим кўкка етди, — дейди Бухоро виляяти Ромитан туманидан келган Раъно опа Бозорова. — Ўғлим Илҳом Ҳасанов, мана ўн ойдирки, муддатли ҳарбий ҳизматни ўтамоқда.

Ёдимда, илгарилари амакиларимиз армиядан қайтишини оналаримиз ўрак ҳовчулаб кутишарди. Уларнинг тўрт мучаси соғ келишини тилай-тилай умидвор бўлишарди. Бугун ўғлимнинг кариб бир йил ичидан шижоат қайноқ бир йигит бўлиб қолганидан жуда хурсандман, У келгисида ҳарбий бўлиши орзу қилаяпти. Унинг ниятилари амалга ошишини, билимларини мустаҳкамлаб, Ватан учун керакли инсон, она юртимизнинг чинакам химоячиси сифатида хизмат қилишини тилайман.

Тадбир катнашчилари учун Самарқандаги тарихий обидаларга зиёрат ўтиширildi. Соҳибиён бобомиз Амир Темур ҳайкалой пойига гуллар кўйилди.

— Бугун замон талабларига кўра профессионал армияни шакллантириш юзасидан кенг кўламли ишлар олиб борилаёттири, — дейди Самарқанд гарнизони офицерлар уйи бошлиги, майор Ринат Фатхуддинов. — Аскарларнинг ҳар томонлами дунёкараши кенг, жисмонан бакувват бўлиб таълим-тарбия олишлари учун қисмлар замонавий асбоблар билан жиҳозланган, компьютер жамланмалари билан таъминланган. Аскарларнинг ота-оналари билан кўришиларни учун онлайн мулоқотларнинг ҳам йўлга кўйилаётгани кувонарлидир.

Тадбир давомида «Нуроний» жамгармаси виляят бўлими, «Камолот-ЕИХ виляят кенгаши, шахар ҳокимлиги томонидан муддатли ҳарбий ҳизматни аъло даражада ўтётган аскарлар оналарига эсадалик совғалари ва ташакурномалар тақдим этилди.

Шу куни тўкин дастурхон атрофидаги давра оналарнинг дил изҳорлари, аскар ўғилларнинг кўй-қўшиклари юртимиз тинчлиги йўлида сайд-харакат қилаётган ҳарбий ҳизматчиларга самимий тилаклар билан ўғуналашиб кетди.

Шу куни тўкин дастурхон атрофидаги давра оналарнинг дил изҳорлари, аскар ўғилларнинг кўй-қўшиклари юртимиз тинчлиги йўлида сайд-харакат қилаётган ҳарбий ҳизматчиларга самимий тилаклар билан ўғуналашиб кетди.

Гулруҳ МҮМИНОВА,
“Оила ва жамият” мубхири.
Самарқанд виляти.

Ўзбек миллий кино ва театр санъатида бетакор истеъдоди билан катта из қолдиранг Тўғон Режаметов ва Ширин Азизовалар ҳақида сўз кетганда ҳамон дилларимизда бу улуг санъаткорларга бекёс меҳр-муҳаббатимиз порлаб турганини чукур хис этамиз. Тасвирларда уларнинг ёркин сиймоси акс этиши билан ҳар бир муҳлис юзига беихтиёр самимий соғинч туйғулари қалқиб чикади. Бу икки жуфтликнинг ҳамма ҳавас қилган оиласи ҳақидаги хотиралар, санъат оламида чараклаган кўш юлдуз шуъласи ёдимиз лавҳаларини ёритади.

...Улар Тошкент Давлат театр ва рассомчилик институти (хозирги Ўзбекистон давлат санъат ва маданият институти) да биргаликда таҳсил олишибди, бир-бирларига кўнгил шудиши. Улар узукка кўз кўйган-дек эдилар. Институтни тамомлағач, иккви ҳам Наманган вилоят театрига ишга юборилди. Катта ўғли Зухриддин гуллар шахрида туғилган. Икки йилдан сўнг улар ўз ижодини Тошкентда давом эттира бошлиши.

Кетма-кет равишда қатор фильм ва спектаклларда суратга тушиб, санъатсевар ҳалқимиз назарида юксак ётироф, хурмат козонган Тўғон Режаметов энди 43 ёшга кирганида, таассуфки, автоҳалокат туфайли оламдан ўтди...

Элимиз қалбиди сўнмас муҳаббат уйғотган бу азиз инсонларни яқиндан билган таникли ижодкорларнинг улар ҳақидаги ёруғ хотираларини эшитайлик-чи:

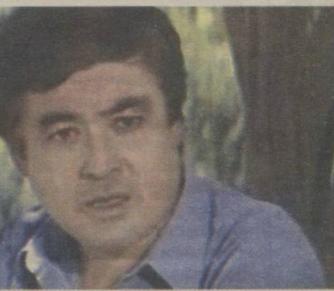
ИККИ ЮЛДУЗ ШУЪЛАСИ

Эркин Усмонов, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият хотидими, ёзувчи:

— Тўғон акалар билан Чилонзорда кўшина турганимиз. Биз яшаган ўйни "Актёрлар ўйи" дейишаради, чунки бу "дом"да актёрлар кўп эди-да. Оилавий борди-келдимиз бўлиб, иккаламизнинг гурунгимиз адогига етмасди. Тўғон Режаметов ички маданияти кучли, зиёли инсон эди. У билан бозорда юрсак, табиийки, Тўғон акани кўриши билан одамлар "Ана, '26 чиси отиласин", келалти, Сайд Исломбек келаяпти" деб кўрса-тишарди. Тўғон Режаметов бу йилларда суратга тушар, юлдузликнинг энг баланд чўқисига чиқкан даври эди. "Мирзо Улубек" фильмида Али күшчи, Учқун Назаровнинг "Одамлар" ҳикояси асосида ишланган "Сурайё" ва бошқа шу каби кўплаб фильmlардаги роллари уни томошабинга янада танитиди. 26 ёшида "Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист" унвонини олиши ҳам Тўғон Режаметовнинг фавкулодда истеъдод эгаси эканини кўрсатади.

Тўғон акаба иззат-нафсини яхши биладиган, мағрурқалб инсон эди. Китоб ўқиши жону дили эди, менингя келса, ўталашиб китобларни ўқигани олиб кетарди. "Роль ҳам шунака, китобдек, ичига бир шўнгиссанг чиқа олмайсан", дерди.

Фотима-Хусан туғилганида иккита аравачани битта килиб кўчада сайр қилишганида, бу жуфтликка ҳаваси келмаган инсоннинг ўзи бўлмаган. Табиийки, бирга кўшилган аравача лифтга

сигмаган. Тўғон акаба азбарой болаларини яхши кўрганидан аравачаларни биринchi қаватдан тўққизинчи қаваттагача кўтариб чикарди. Мен бу чиройли жуфтлик ҳақида, уларнинг бир-бирларига бўлган муҳаббати, садоқати ҳақида "Кўшқанот" деган хотира-қисса ёзганиман.

Ғайбулла Ҳожиев, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист:

— Тўғон акаба орқали томошабинга танилган, аммо театрни нюхоятда яхши кўрарди. 1987 йили режиссёр Убайдулла Омон саҳналаштирган бир спектаклда роль ижро этганимиз. Менга Тўғон акаба билан ҳам, Ширин опа билан ҳам саҳнада роль ижро этиш бахти насиб этган.

Тўғон акаба билан Қозонга гастролга бордик. Театримиз томошаларининг очилиш маросими бўлиши керак. Тўғон акаба шунаقا чиройли кийин келдиларки, таърифга сўз ўйқ. Маросим бошланишига бир соат қолган, "Утиринг" десак, ўтирма-япти. У "Ўзбекистон номидан келдик, томошабин олдигағижим кийим билан чиқиб бўлмайди", деб бир соатдан ошиқ вакт давомида тик турди. Ана шундай зиёли, ички одоби кучли, масъулиятли инсон эди.

Ўзбекистонда хизмат

кўрсатган артистлар Ширин Азизова ва Тўғон Режаметовлар театр саҳнасида ҳам биргаликда кўллаб роллар ижро этишиди. "Дуэл", "Дийдор", "Оқар сувлар" каби кўплаб спектаклларда бош ролларни талқин этишган. Уларнинг ҳар ижро этган роллари бир байрам бўлиб, томошабинлар уларни хайрат билан кутиб олишарди. Машхур режиссёrlар Исамат Эргашев, Раҳмат Жумает, таникли актёрлар Фарҳод Аминов, Азиза Бегматова ва бошқалар ҳар бир ролдан кейин оилавий ийғилишар, дастурхон тузашар, гурнуплар ижодий мулоқотга айланбай кетарди. Тўғон Режаметов радиода ҳам кўллаб радиопостановкаларда катнашган. 20 қисмдан иборат "Ўткан кунлар" романни радиопостановка қилинганида Тўғон акаба Отабекни, Гулчехра Сайдуллаева эса Кумушни ижро этишган.

Фотима Режаметова, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист:

— Ота-онам ота-онасидан эрта етим колишиганини учун бизларни еру кўкка ишонишмасди. Она гастролга кетса, бизларни олиб кетарди, бизлар ёнида бўлсан, кўнгли тинч бўларди. Плита устида ҳамиша исиск овқат туради. Улар узок йиллар ижара уйда яшаб

Хотира ёѓдуси

ижод қилишган. Биз эгизаклар дунёга келишимиздан бир йил олдингина уй беришган эди. Дадамнинг ва-фотидан кейин ойим қандай кийиалиб рўзгор төбратганини эсласам, кўзимга ёш келади. Дадамни эсламаган кунлари йўқ эди.

Дадамнинг айтишларича, эркак киши умри давомида уча вазифани бажарishi керак экан: дарахт ўстириш, оиласини уйлижойли килиши ва яхши фарзандлар тарбиялаш. Отам навқирон ёшида ҳаётдан кўз юмган бўлсалар-да, зиммасидаги энг шарафли вазифаларни адо этиб кетдилар. Мен шу чокқана қандай муваффакиятга эришган бўлсам, ҳаммаси аввало отонамга бўлган меҳр-муҳаббатимдан, деб ўйлайман. Ўзим ўйнаган ролларимдан кўра, онам ижросидаги ролларни кузатиш мен учун доим мороқли бўлган. Ўзимни қанчалик иродали деб билсал ҳам онам мендан юз баробар иродали ва кучли экан, дейман. Набираси Фарангиз ҳам жуда кичкиналигиде ёшибош ролни ўйнаганида, онажонимнинг боши кўкка етган.

Зухриддин Режаметов, ўғли:

— Дадам билан муносабатларимиз ота-боладан кўра, ака-уқадек эдик. Отонам бизни фақат одамларга яхшилик килишига ундашган. Фаронада ўтказилган фестивалда боргандик, томошабинлар ўраб олишибди, бир соатга яқин мулокотимизда менга нукул ота-онам ҳақида саволлар беришибди. Одамлар ота-онамизни унтишмагани, ҳамон ўзларини, ролларини эслашаётганидан кўнглимиз тоғдек кўтарилди.

Дадамнинг ва-фотидан кейин бағри хувиллаб қолган онам биз фарзандларини вояга етказиш учун кўп меҳнат килди. 66 ёшида оламдан ўтган онажоним бир умр дадамни тилдан кўймади. Дадам оғир-вазмим, жиддий инсон эди, онам бўлса аксинча, шўх-шаддод, ҳақиқатни одамнинг юзига айтадиган ростгўй аёл эди.

Бир неча йиллар илгари таникли журнallардан бирида бу чиройли жуфтликнинг фарзандлари билан тушган чиройли сурати босилди. Бу суратга қайта-қайта термулиб тўймайсан киши. Суратка жуфтликни суратга олишига келганида, эр-хотин болаларининг мактабдан келишини ва уларнинг ҳам суратга тушишини айтишган. Болалар келиши билан суратка шошаппиша уларни суратга олган ва расм жуда табиий чиқсан. Фотиминг айтишча, бу оила ўша пайтда жуда бахтиёр эди ва ҳамон бахтиёрлигига қолаверади.

Мехринисо КУРБОНОВА.

ОИЛАННИГ ТИЛ САНДИГИ

СУНБУЛА – тилимизда бу сўзнинг "сунбула" шакли ҳам бор. Сунбула Шамсия йил хисобидаги олтинчи ойнинг номи. Сунбула 22-августдан 21-сентябрга-ча давом этади. Осмон буржаларидан бирининг номи ҳам "Сунбула" деб аталади. "Сунбула" сўзининг туб илдизи "бошоқ" ва "лола" маъноларини англатади.

Асадда оралаб е,
Сунбулада саралаб е.
Мақол

НОУТБУК – тилимизга кейинги йилларда инглиз тилидан кириб келган бу сўз ҳам буғуниги кунда ҳаммамизга таниш. Бу сўзнинг кичик япаски чамадонга ўхшаш кулагай компьютер эканлигини ҳам яхши биламиз. Хўш, "ноутбук" сўзининг асл маъноси нима?

"Ноутбук" асли "дафтар", "ёзув дафтарчаси" деган маънени англашади.

Наргиза стол устидаги ноутбукни очдида, бирдан ишга киришиб кетди.

Журналдан

БОРИШЛИ-КЕЛИШИ – бу сўз тилимизда бир-бирига яқин муносабатдаги кишиларга нисбатан кўлланади. Шунингдек, қуданда бўлган оилаларга нисбатан ҳам "боришли-келиши" деб айтилади.

Халил чўпон Тошпўлат қассобнинг кенжакишини келин килинганидан сўнг улар боришли-келиши бўлишиди. Шу билан орадаги гиналар кўтаришади эди.

Журналдан

Эшқобил ШУКУР
тайёрлари.

O'ZSANOATQURILISH BANK

БАЛИҚ МАҲСУЛОТЛАРИ ЕТИШТИРУВЧИ ТАДБИРКОРЛАР САФИ КЕНГАЙМОҚДА

Хозирги кунда мамлакатимизда яратилган куладишибайларномоник мухити иқтисодиётнинг барча тармоқлари жозибадорлигини ошириб, жумладан, қишлоқ жойларда озиқ-овқат маҳсулотларни етишиши саноати салоҳиятининг юксалишига ҳам хизмат килмоқда.

Президентимизнинг 2009 йил 26 январдаги "Озиқ-овқат товарлари ишлаб чиқаришни кенгайтиши ва ички бозорни тўлдиришига доир кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида" ги ПҚ-1047-сонли карори бу соҳада фаолият кўрсатувчи тадбиркорларга янада кенг имкониятлар очиб берди.

Айниқса, бу борада тижорат банклари томонидан имтиёзли шартлар асосида ажратилётган кредит маълагларининг ўнчи кattadir.

Жумладан, "Ўзсаноаткурилишбанк" ОАТБ томонидан кичик бизнес субъектлари 2013 йилда оддинги йилга нисбатан 1,3 баробарга оширган холда — 493,9 млрд. сўм имидорида кредит маълаглари, 48,8 млрд. сўм имидорида микрокредит маълаглари ажратилди.

Шунингдек, банк томонидан юртилизмизнинг барча жаххаларида озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқарувчи кичик бизнес субъектларини кредитлаш йўли билан кўллаб-куватлашда кенг кўзлами ишлар олиб борилмоқда. Шу билан бирга, балиқчилик фаолиятини ривожлантириш мақсадида кредит маълаглари сўраб мурожаат килдик. Жамиятимиз томонидан зарур ҳужжатлар, бизнес режа ва кредит учун таъминот тақдим килингандан сўнг, киска вактда 30 млн. сўм имидорида имтиёзли фоизларда кредит маълаглари ажратилди. Ахолига йилига ўртача 6,5 тоннан сазан ва оқ-амар балиқларини етишириш режалаштирилган, — дейди корхона раҳбари Турсат Рустамов.

— Кичик бизнес субъектларига яратилётган шарт-шароитлар ва уларга берилётган имкониятлардан унумли фойдаланган холда "Ўзсаноаткурилишбанк" ОАТБнинг Бухоро монтакавий филиалига балиқчилик фаолиятини ривожлантириш мақсадида кредит маълаглари сўраб мурожаат килдик. Жамиятимиз томонидан зарур ҳужжатлар, бизнес режа ва кредит учун таъминот тақдим килингандан сўнг, киска вактда 30 млн. сўм имидорида имтиёзли фоизларда кредит маълаглари ажратилди. Ахолига йилига ўртача 6,5 тоннан сазан ва оқ-амар балиқларини етишириш режалаштирилган, — дейди корхона раҳбари Турсат Рустамов.

Таъкидлаш жойизи, кичик бизнес сўнусини тадбиркорлик фаолиятини буғун мамлакатимиз иқтисодиёти таянчи, ҳалқимиз фаровонлигининг мухим кафолатига айланди. Ичибозорни рақобатбардорш ва сифатли маҳсулотлар билан тўлдириш, янги иш ўринлари яратиш, ахоли даромадларини кўпайтириша мазкур соҳанинг ўрни ва аҳамияти кундан-кунга ошиб бораётгани бунга ёрқин мисолидир.

"Ўзсаноаткурилишбанк"
ОАТБнинг Кредит
операциялари департamenti

РЕКЛАМА ЎРНИДА

МЧЖ раҳбари Мирзакул Итолмасов.

— Корхонамиз "Ўзсаноаткурилишбанк" ОАТБнинг марказий амалиёт минтақавий филиалидан олинган 60 млн. сўм имидорида имтиёзли фоизлардаги кредит маблағларидан фойдаланиб, 45 гектар майдонда балиқ етишишига мўлжалланган сун ҳавзаси барпо этилди. Жамиятимиз томонидан ҳозирда ахолига йилига 12 тонна балиқ етиширилиб, йиллик 33 млн. сўмдан ортиқ даромад олиномоқда. Энг куонарлиси, ушбу лойихамиз амалда ошиши натижасида кўшимча 6 та янги ишчи ўринлари ташкил килишга эришилди, — дейди Сирдарё вилоятининг Бўёвут туманида фаолият кўрсатувчи «Вуоюш Balig» имидори раҳбари Рустам Тошматов.

— Бизнинг "Turganbay Teristamgali" масъулияти чекланган жамиятимиз Коракалпогистон Республикасининг Кўнгирот туманида балиқчилик фаолияти билан шугулланади. "Ўзсаноаткурилишбанк" ОАТБнинг Кўнгирот филиалига балиқчилик фаолиятини ривожлантириш мақсадида кредит маблағлари сўраб мурожаат килдик. Жамиятимиз томонидан зарур ҳужжатлар, бизнес режа ва кредит учун таъминот тақдим килингандан сўнг, киска вактда 30 млн. сўм имидорида имтиёзли фоизларда кредит маблағлари ажратилди. Ушбу кредит маблағлари хисобидан тумандада 7 гектар майдонда ховуз барпо этилди, 4 та янги ишчи ўрни яратилди. Ахолига йилига ўртача 6,5 тоннан сазан ва оқ-амар балиқларини етишириш режалаштирилган, — дейди корхона раҳбари Турсат Рустамов.

Таъкидлаш жойизи, кичик бизнес сўнусини тадбиркорлик фаолиятини буғун мамлакатимиз иқтисодиёти таянчи, ҳалқимиз фаровонлигининг мухим кафолатига айланди. Ичибозорни рақобатбардорш ва сифатли маҳсулотлар билан тўлдириш, янги иш ўринлари яратиш, ахоли даромадларини кўпайтириша мазкур соҳанинг ўрни ва аҳамияти кундан-кунга ошиб бораётгани бунга ёрқин мисолидир.

ТАҲРИРИЯТТА ХАТ УНДИРИЛМАГАН ҚАРЗ

Таҳририятга Тошкент шаҳар «Олой матлубот савдо харид сервис» масъулияти чекланган жамиятимиз (МЧЖ) директори Б. Латиповдан хат келди. Унда, жумладан шундай дейилган:

«2012 йил 25 сентябрда жамиятимиз билан Қиброй туманидаги «Pan Energo» МЧЖ ўртасида кишилк хўжалик маҳсулотларини сотиши юзасидан №49-сонни шартнома имзоланди. Шартнома асосида «Pan Energo» МЧЖга биз томонимиздан 137,2 млн. сўмлик 100 тонна гуруч етказиб берилди. Келишувга кўра, етказилган маҳсулот пули бир ой ичida бизга тўлиқ тўлаб берилиши лозим эди. Лекин харидор бор-йўғи 20 миллион сўмлик маҳсулот пулини тўлагандан сўнг колганини пайсалга сола бошлади. «Бугунгартага тўлаймиз», «Хисобимизда пул йўқ, бўлиши билан ўтказиб юборамиз», «Яна озигина сабр килинг» — хуллас, бундай баҳо-

наларнинг қанчаси айтилмади дейиз. Аммо қарз тўловидан дарак бўлмади. Охири хўжалик судига давло аризаси киритишимиизга тўри келди.

Тошкент вилоят хўжалик суди 2012 йил 27 декабрь кунги ҳал қилив карори билан даъвомизни тўлиқ қаноатлантириди. Суд карорига асосан жавобгар — «Pan Energo» МЧЖдан корхонамиз фойдаласига 117.200.000 сўм асосин қарз ва 14.650.000 сўм имидоридаги пения, жами 131.850.000 сўм ундирилиши белгиланди. Суд карори қонуний кучга кириб, икрга йўналтирилганга мана бир йилдан кўпроқ вакт ўтди. Лекин қарз суммаси ундирилганни йўқ. Суд карорининг ижроси таъминланмагни. Натижада ундирилмаган қарз кейинни фаолиятимизни ташкил килишга акс таъсирини ўтказяпти. Илтимос, суд карори ижросини амалга оширища ёрдам кўрсатишингизни сўраймиз».

Таҳририят юқоридаги шикоят ариза юзасидан мутасадди ташкилотнинг муносабатини кутади, албатта. Келгуси сонларда ушбу мавзуга яна қайтамиз.

ТАБРИКЛАЙМИЗ!

Оиласизнинг
сариштали
келини Гулҳаён
ҳамда авло-
димиз давомчи-
си, дилбанди-
миз Шоҳжаон!

Сизларни та-
валлуд кунларин-
гиз билан чин дил-
дан табриклиймиз.
Узоқ умр, бахту са-
одат ва баркамол-
лик хамроҳ бўлсин!

Хурмат билан
Рустамовлар
оиласи,
Китоб тумани

РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА

«ЎҚТАМХОН-НУР» ЎҚУВ МАҶАЗИ

куйнингдаги ўқув курсларига таклиф этади:

- Элита парда ва чойшаблар тикиш олий курси — 1 ой.
- Бичиш-тикиш, моделлаштириш ва малака ошириш — 1 ой.
- Сартошшилик — 2—3 ой (ўғил болалар учун).
- Тирнок, киприк ўстриш ва дипепляция — 1 ой.
- Каштачалик — 3 ой (машинкада вышивка). Тўкувчилик — 3 ой.
- Инглиз тили — 3 ой, рус тили — 3 ой, турк тили — 3 ой, кореис тили — 3 ой.
- Бисер, янни мунҷоч тикиш — 2 ой.
- Декоратив гул ясаш — 1 ой. Сарло кути ва саватлар ясаш — 1 ой.
- Бисердан гуллар, дараҳхлар ясаш — 2 ой.
- Карвинг (мева ва сабзавотлардан композиция ясаш) — 3 ой.
- Компьютер сабоқлари — 2 ой, Интернет — 1 ой.

Барчasi амалиёти билан. Ётоқхона мавжуд.

Ўқишини тутагтаниларга ДИПЛОМ берилади.

МАНЗИЛ: Юнусобод тумани 3-мавзе 1-уй 31-хона.

МУЛЖАЛ: Юнусобод дехон бозори бош тарафи оркасида.

Тел: (8 371) 221-17-95, 221-77-72, +99894 678-50-30 225-97-93 (18⁰⁰ дан 22⁰⁰ гача).
ФИЛИАЛ МАНЗИЛИ: Хамза тумани Фарғона иули кучаси 4-ий 40-хона. МУЛЖАЛ: Кўилик чиним бозори рупарасида. ТЕЛ: (8 371) 295-97-82, +99894 678-50-30 (кундузи).

Шу кунларда Ойнисанинг фикри-ёди қизининг сепини тўқис қилишда бўлиб қолди. Жойи чиқса-ю, шартта узатиб юборса! Бу борада Зиёданинг фикри бошқача: ўқисам, имми бўлсам, дейди. Институтга кириши ниятида, китобдан бош кўттармайди. Шу боис, онаси мебель ҳақида гап очганида айрим тенгдошлариdek кувониши ўрнига, қовоги уолди.

— Ая, ахир компьютер олишига келишгандик-ку?

— Келишсанг даданг билан келишгандирсан, менга темир-терсакнинг кераги йўқ. Сенинг келажагингни ўйлаётган!

— Ўша сиз ўйлаётган келажак учун ҳаракат қиляпман мен ҳам, аяжон! Компьютерим бўлсайди... Хориждаги институтлардан бирига интернет орқали имтиҳон топшириб кўрадим.

— Бас! — қизининг гапини кесди она. — Компьютеринг мени қизиқтирамайди. Қиз болага интернетдан дунёга бўйлашни ким қўйибди. Ўқишига киравшилар. Институттуда ўқишинг учун ҳам фалон пул кетади. Ўша маблагга битта уйни ярақлатиб юратиб, гумбузлатиб тўй қиласан. Эй, мунча орзу-ҳаваси йўқ кизсан-а? Ҳудди амаларингга ўхшайсан!

— Аммаларимдек бўлсам жон дердим. Ҳаммаси олий маълумотли.

— Ҳой қиз, келин бўлиб тушган жойингда сендан бирор диплом сўрармиди. Ҳамма сепингга қарайди. Компьютеринг туради бир бурчакда чанг босиб...

Она барибири "ғолиб" келди. Ҳар ким ўз ҳаракатини қилди. Ойниса сепниги, Зиёда ўқишига кириши ниятида репетиторга қатнади. Устози ҳам унинг хори тилларига иқтидорини сизди шекилли, шахсий компьтеридан фойдаланиб, интернетга уланишига руҳсат берди.

Қиз орзулардан қанот боғлаб юрган кунларнинг бирода:

— Бошлигимиз ўғлини уйлантироқчи, — деди гап топиб келди қўшниси Зуҳра. — Менга маслаҳат согланидай бўлуви, Зиёдани роса мақтадим. "Ўғлимга айтаман, бир учраширамиз", деди.

— Ўзи тузуккина оиласи? — деб сўради Ойниса орзусидаги жой чи-

ЎҚИГАН ҚИЗНИ ИЗЛАНГ!

қаётганидан кувониб.

— Вой, нима дэяпсиз, "тузуг"ингиз нимаси, шаҳарда битта-ку бу Олимовлар! Ҳаммаси топармон-турармон, ҳовли-жой, машина, э, қўйинг-ки, нима орзу-ҳавас бўлса, ўшаларда! Болалари жуда тарбияли, яхши жойларда ишлашади.

— Куёв бўлмиш-чи, шундан гапирин!

— Немъатжоннинг фирмаси бор. Ўзиям суксурдек йигит. Топиши зўр, бизнесмен, лекин жуда мўмин-кобил бола.

Ойнисага бу номзод мойдек ёқиб тушди. Тўғри, бунгача ҳам уч-тўртта оғиз согланилар бўлди (қизи ҳам қўзга яқин-да!), аммо қўнгилдагиси энди чиқди. Қизининг бошига баҳт куши қўнгани рост бўлсин-да. Ойниса кун бўйи ҳаёлида қизини дабдаба билан узатди, ҳашаматли ўйларнинг тўрида ўтириди... Кечга маҳал эса Зухранинг гаплари ялтирок тасаввурларини тумандек таракатиб юборди.

— Ўртоқжон, шу десанг...
Бошлиқ тушмагуру: "Энг асосийини сўрамабман-у, қиз ўзи ўқиғани?" деб сўраб қолса бўладими! Ҳуллас, уларга олий маълумотли келин керак экан. Ўқимагани керакмас, дейишиди...

Бундай талаб Ойнисанинг етти ухлаб тушигаям кирмаган эди. Ичидан зил кетди-ю, аммо ҳеч кимга сезидирмади.

— Ҳм, савил, биз ҳам ўлиб турганимиз йўқ эди! Қизим энди ўн еттига кирди, ҳали ёш, муносиби топилар. Шу-шу иккى кўшни "бизнесмен күев" ҳақида қайтиб гаплашишмади...

— Ая, аяжон, суюнчи беринг! — Зиёданинг шодон овози ҳовлини

куончга тўлдириб юборди.

— Ҳай, нима гап, тинчликли ишқилиб? — ҳовликиб айвонга чиқди Ойниса.

— Интернет орқали имтиҳон топширувдим, ўқишига кирибман, аяжон! Гарвардда ўйидиган бўлдим!

— Нима? — капалаги учди онанинг. — Қанақа Гарбар?

— Гарвард деган университетга ўқишига кирдим дэяпман!

Ойниса аввалига ҳангуманг бўлиб турди қолди. Сўнг миисига бир ўй яшиндек урилди-да, қизига дағдага кила кетди:

— Ҳо-о, дунёнинг бир бурчагидар ўша Гарвардинг, қайси пулга борасан?

ОЙИ ЎРНИГА... “АЛЛО”

Яқин қариндошимиз-нинг ўғилчаси бир ярим ўшга тўлди. Болакайнинг туғилган куни муносабати билан мўъжазгина дастурхон тузаб, бизни меҳмонга чакиришибди. Совғалар бериши маросимида Шерзоджоннинг жажи кўлчалари бир олам ўйинчоқларга тўлиб кетди. Мен ҳам мультифильм қархамонларининг сурати туширилган чиройли китобча сотиб олгандим. Бизнинг эркатой Шерзоджоннинг мезонимиз эса менинг совғами назар-писанд қилмадими ёки тушунмадими, ишқилиб, бир четда қолиб кетди. Энг ёқимли совғани боланинг дадаси тухфа қилди. Болакай бејиригина кутича ичидаги кўл телефонини кўриб юборди.

— Кўрдингларми, бизни тойчок мана шунака замонавий ўғил бола, — деди хурсанд бўлганини яшира олмай.

Куни кечга ишдан кайтаётib автобусда рўпарамда ўтирган ўн бир ўшлардаги болакайнинг тез-тез кўзини пирпаратиб кўяётганини кўриб хайрон бўлдим... Яна бир мактабдан қайтаётган кизчаннинг эса ўз-ўзидан бошини ликиллатиб, худди раксга тушаётгандек муком килаётганини ҳам ажаблантириди, олдинига

кулогида "наушник" бўлса керак, деб ўйладим. Этибиор бериб қарадиму бу унинг телефондан ортирган одатларидан бирни эжанини фахмалб колдим.

Бугун аксариятимиз кунданлик ҳаётимизни кўл телефонисиз тасаввур этолмаймиз. Минг афсуски, ундан фойдаланишида мөънер унитиб, "сотка"-га муккасадин кетаётган баъзи болалар (айрим катта ёшдагиларни-ку айтмай қўя қолайлик) ўзларининг қимматли, ғанимат дам-вақтларини кўкка совураётгани етмагандек, сиҳат-саломатлигини ҳам бой бермаяпти-микан, деган ўй мени жиддий безовта қўлмокда. Ишонасизим, хатто, мактаб, коллех-лицея ўқувчилари орасиди ўзларига берилган мустакил ўй вазифаларини ҳам бир-бирларидан телефон орқали кўчириб олаётгандарли борлигига нима дейиз?

**Нилуфар Йўлдошева,
Учқўпчирик тумани,
Гулистон қишлоғи.
Фаргона вилояти.**

ТАҚДИРНИ АЙБЛАМАЙЛИК

...Хузуримизга келган бир йигит бир ярим йилча аввал уйланганлигини, фақат келин билан шаръий никоҳдан ўтишганини, яқинда фарзанди туғилганлигини, болага эса ҳали туғилганлик ҳақида гувоҳнома ололмайтганлигини айтиди. Табиийки, биз нега шу вақтчача ноконунчя яшаши сабабини суриштирдиц.

— Онамнинг қариндошлари бошига тумдан яшайди, — деди у хижолат аралаш. — Биз оиласда уч ўғимиз, онам битта боламга қариндошимнинг қизини келин қиласан, деб ният килган экан. Бу менинг чекимга тушди. Раъимга қарамай, тогамнинг қизига унаштиришибди. Мен кескин қаршилик килиб, қариндошга уйланмаслигимни айтиб, ҳатто, иккى йил бошқа шаҳарда ишлаб ҳам юрдим. Бу орада онам вафот этди, шундан сўнг бунда ўзимни айбдор сеза бошладим. Ҳуллас, ўйга қайтдим ва тўйга розилик бердим.

Умр йўлдошим ақли, фахм-фаросатли аёл, у билан тутув яшайпмиз. Лекин фарзандимиз ногирон, у ҳозирги кунда шифокорлар назоратида. Улар бу холни яқин қариндошлар ўртасидаги никоҳнинг оқибати, деб айтишибди.

Иккى ўт орасида колдим, хотиним билан ажрашишга йигитлик

Қиз эса ҳовлини гир айланиб хандон отиб кулар, онасининг дашномини эшитадиган ҳолатда эмасди...

Зиёданинг хориждаги олий ўқув юргита интернет орқали қабул қилинганидан ўша куниёк ҳабар топган Зуҳра ишхонасида бу ҳакда ҳабар тарқатди-ю, тақдир чархпалагини бошқа томонга айлантириб юборди: уч кун ўтиб бошлигининг хотини Гавҳарой билан Ойнисанинга совчиликка кириб келишибди.

— Қизингизга харидор бўлиб келдик, айланай, — деди Гавҳарой, кутимага "ташриф"дан ҳайрдан ўтирган Ойнисага илтифот билан.

— Қайдам, — каловланди Ойниса. — Куда бўлса сизларчалик бўлар. Аммо бу қизим тушмагур чет элда ўқиман деб туришувди. Мен келин ахтариби, ўзимча тўй тадоригини кўриб юрган бир пайтда ўғлим хориждаги оғисда иш юритадиган бўпқолди, денг. Роса бошим қотиб турувди. Зиёдахоннинг айнан ўша давлатдаги ўқишига кирганини айтмайзисим. Бу ҳам Яратганинг инояти бўлса керакда. Бу орада ўғлим Зиёдахон билан тасодифан учрашиб қолибди. "Жуда яхши қиз экан", деб мақтагани-мақтаган... Ҳуллас, бизнинг маслаҳат пишиб бўлди. Индалоси шуки, розилик — сизлардан, ўқитиш — биздан!

— Қаранг-а, — деда Ойниса бир муддатлик суктудан кейин эндиғина гапиришга оғиз жуфтлаганида, Гавҳарой гап қотди:

— Қизингизни ақлли-ҳушли қилиб ўтирганингиз, шу ердан туриб хорижнинг манаман деган олий даргоҳларига кўли етадиган дараҷада имли-билишига шароитлар яратиб берганингиз учун сизларга раҳмат!

Ойниса беҳиётни нигоҳини ерга қадади. Қўзларига севинч ёшлари келди...

Гулчехра АСРОНОВА.

бурурим йўл қўймайди, қўлида ногирон боламиш бор, ахир. Бирор, кейнинг фарзандимиз топилса, қандай бўлади, шуни ўйлаб ўйимга етолмаяпм...

Хар бир ота-она ўз фарзандига доимо яхшиликнираво кўради. Баъзи ота-оналар ўзи билмаган, синалмаган қизни келин қўлишдан кўра, кўз олдида катта бўлган энг яқин қариндошнинг қизи (ёки ўғли) ни келин-кўёвлликка раво кўришади. Туғилажак невараларининг соглигини эса тақдирга ҳавола, этган бўлишиади. Шифокорларнинг таъкидлашича, бундай никоҳдан туғилган айрим фарзандлар руҳий, генетик касалликларга чалиниш эҳтимоли юкори экан.

Бу каби ноҳуш холатларнинг бошқа бир салбий жиҳати ҳам бор. Яни яқин қариндошлар никоҳдан нонослом тутғилган болалар туфайли опа-сингиллар, ақа-укалар алакоқибат юз кўрмас бўлиб кетишаётганига ҳам гувоҳмиз.

Шундай экан, ушбу долзарб масалада фарзандлар соглигини тақдир измида деб ўз хатомиздан фориг бўлишига ҳаккимиз йўқ.

Ойсара ХОЛИКОВА,
Китоб туман
ФХД ё бўлими инспектори.

ИККИНЧИ ЕР САЙЁРАСИ

Аср бошидаги ажойиб кашфиёттадан бириншиси Ер сайёрасига ўхшаш сайёрадир. Чилидаги Анд төгларининг теласида жойлашган ўта кучли телескоп ёрдамида топилган «Иккинчи Ер»да бизнисига ўхшаш ҳаётнинг мавжуд бўлиши учун жуда кулагай мухит бор экан. Сайёра атмосферага эга, эҳтимол океанлар билан қопланган, ундан ўртака харорат эса 0 билан 40 даражада оралигидан. Шундай килиб, ушбу сайёра узок самога килинадиган келажак экспедицияларининг асосий нишони бўлади. Аммо олимлар Ерликлардан ҳам

кўра ўша сайёра мавжудотлари биринчи бўлиб биз билан мулоқотга киришишлари ҳам эҳтимолдан холи эмас дейишмоқда. «Иккинчи Ер» бизнинг сайёрамиздан ёши анча катта. Башарти унда тафаккури ҳаёт вужудга келган бўлса, Ердагидан кўра анча ривожланган, биздан миллиард йиллар илгарилаб кетган цивилизация бўлиши мумкин.

Янги Ер сайёраси Тарозу юлдузлар туркумида бўлиб, биздан узоклиги 20 ёруғлик йилини ташкил кила-

ди. Бу сирли сайёра Ердан анча катта, унинг массаси заминимиз оғирлигидан беш баравар кўп. Шу боис гравитация ҳам Ернидан 1,6 баравар кучли. Сайёрани ўз гардишида ушлаб турган Юлдуз бизнинг Кўёшдан эллик баравар совукроқ ва хирапоқ. «Иккинчи Ер» унга анча якин масофада бўлганилиги сабабли, атиги, 13 кунда тўлалигича аланини чиқади. 2020 йилда сайёрамиз орбитасига жуда кучли телескоп чиқарилиши режалаштирилган. Ана шундан сўнг янги кашф этилган номаълум сайёра атмосфераси таркибини аниқроқ ўрганиб чиши имконияти пайдо бўлади.

Наргиза СИДДИКОВА
тайёрлади.

“Бахти бўлинг”

саҳифаси

ОПА-СИНГИЛ ТЕНГИНИ ИЗЛАЯПТИ

— Бизлар Тошкент вилоятида шаймиз, — деб сўз бошлади хонализга бирин-кетин кирган қўзларнинг тўнгичи. — Менинг исмим Нозима, 37 ёшдаман. Бу — синглум Севара, 36 ёшда.

Зарур хужжатларни топширишгач, бир-бирига қўйиб қўйгандек ўхшаш опа-сингилларни саволга тутдик.

— Шифокорман, — дейди Нозимахон. — Тиббёт институтида ўқиб юрган кезларим уйимизга роса совчилар сўраб келишган. Ўша пайтлари негадир турмушга чиқишига шошилмадим. Институтни тамомлаб, ишга шўнгий кетдим. Кейинчалик уйланиб, оиласидан ажрашган, бир-икки нафар фарзандлари бор одамлар совчи кўя бошлашди. Уларни ҳам рад этдим. Аммо ёшинг улгайгани сайнин, оила инсон учун қанчалик мұхимлигини англай бошларкансан. Устига-устас мен туфайли синглумининг ҳам умри ўтиб бораётгани.

Яккинда бир ҳамкасбим “Оила ва жамият” газетасига мурожаат этишини маслаҳат берди. Олий маълумотли, ўзимдан беш-олти ёш катта инсон учраса, турмуш куриш ниятим бор. Ажаблас, синглум иккимизга кўшалок, бахт келса...

— “Бахти бўлинг” саҳифаси орқали бир-бирини топаётган инсонлар хакида ўқиганимда жуда курсанд бўламан, — деб гап бошлади тортишибигина ўтирган Севара. — Ўзимга қолса-ку, юрак ютиб бу ерга келомасдим. Аммо опам қўярда-кўймай бошлаб келди. Шу пайтгacha барча совчиларга опамдан олдин турмушга чиқмайман, деб ради жавобини берганман. Ўй-жойи тайин, рўзгорни иктисодий жиҳатдан таъминлай оладиган инсон учраса, оила курсам деган ниятим бор.

НОЗИМА, СЕVARA,
Тошкент вилояти.

ОДАМ ОЛАСИ ИЧИДА ЭКАН

— Олтмиш беш ўшида бунчалик панд ейман, деб ҳеч ўйламагандим, — дейди Сирдарё вилоятидан келган Бекмурод ота. — Кизим Саида бирин-

чи турмушидан бефарзандлик туфайли ажрашди. Такдирига эндиғина кўйиккан пайти оиласи бузилган Соҳиб исмли бир киши билан танишиди. “Хотиним билан қонуний ажрашганим”, деб Соҳиб уйимизга совчилар юборди. Тўйдан олдин қизимга “Матиз” автомашинасини совга кildi. Буни кўриб, шошиб қолдимми, ёки нағснинг измига бўйсундим, ишклиб, суриштирмай-нетмай никоҳларига рози бўлдим. Кўёвнинг “Хозирча шаръий никоҳ ўқитиб ўшаб турайлик, хотиним билан қонуний ажрашганимдад сўнг, никоҳимизни расмийлаштирамиз”, деган гапидан кейин ҳам ўшнёв тортмабман.

Кизим бояқишига бир йилгина бахти ҳаёт кечириш насиб этди. Бир куни кўёвнинг хотини икки боласини етаклаб келип, “Ҳали эрим билан қонуний ажрашмаганим, уй менини”, деб туриб олиди. Кизим ҳомиладор холда билан яна уйимизга кайтиб келди. Неварам туғилгач, уни парваришилашга ўзим қарашдид. Пойтахтдан икки хонали ўй олиб бердим. Ҳозир тадбиркорлик билан шугулланади. Топиш-тутиши ёмон эмас. Аммо менниң кўнглими нотинч. Бир оёғим Сирдарёда, бир оёғим Тошкентда. Кизимнинг бошида бир эркаги бўлса, мен ҳам уйимда хотиржам ўтирадид.

Саиданинг ёши 34 да. Неварам Шахзодаҳон эса бу йил беш ўшга тўлади. Иймон-эътиқодли, оиласи билан қонуний ажрашган, қасб-кори тайин инсон бўлса, кизимни узатамиз.

**БЕКМУРОД ота,
Сирдарё вилояти.**

БИР МЕХРИБОН БОРМИКАН?

Уч ўғлим ва бир кизим бор. Кенжатой ўғлим билан яшайман. Фарзандлариминг ўз оиласи, ўй-жойлари бор. Барака топишсин, ҳаммалари инсофли, діёнатли. Иссиқ-совуғимдан хабар олиб туришади. Фақат мени ёлғизлик қийнайди. Эрталаб невараларим ўқишига, ўғлим ва келиним ишга кетишиди. Ўйда бир ўзим ёлғиз қоламан. **ЁШИМ 54 да.** Турмуш ўртоғим оламдан ўтганига ўн тўрт йил бўлган. Бу йиллар давомида фарзандларимни ўқитиб, ўйли-жойли қилишга интидим. Тиним билмай ишладим. Ҳам ота, ҳам она бўлиб, рўзгор ки-

йинчиликларни енгдим. Болаларимга ҳалол луқма едириб, катта қилдим. Энди эса ўзим бир дардкаш, меҳрибон инсонга мухтожман.

ЗАМИРА АЯ,
Тошкент шаҳри.

ЁЛГОНЧИ КУЁВ

“18 ўшимда онам оламдан ўтди, — деб ёзади Тошкент шаҳридан мактуб йўллаган Зебузар исмли қиз. — Онамдан кейин, амма-холаларим ҳам ўзлари билан бўлиб, бизни унтишиди. Синглум иккимиздан кўра, дадамга кийин бўлди. У киши ҳам ишлар, ҳам бизнинг тарбиямиз билан машгул бўларди. Эшигимизни қоқиб келган совчиларни кутиб олиш ҳам синглум иккимизга колди. Онамиз йўклигини билгач, кўпчилик совчилар кайтиб останомизни босмасди. Ёшим 28 га етганида уйимиздан совчиларнинг оёғи узилди. Бир куни Навоий вилоятидан келган йигит билан танишиб қолдим. Оилада тўрт ўғилнинг кенжаси экан. Оилавий шароитидан хабар топгач, менга уйланиб, пойтахтда ичкуёв бўлиб колиши нияти борлигини билдириди. У дадамга суюнчиқ бўлар, деган умидда таклифини кабул килдим. Ота-онасингизнинг розилиги билан турмуш курдик. Тўйдан сўнг белгиланган тартиб бўйича, бир йилдан кейин уни доимий рўйхатдан ўтказдик. Аммо кўп ўтмай унинг асли муддаоси маълум бўлди. Аризимаган гапдан ҳам жанжал чиқара бошлади. Ота-онаси севган кизини олиб бермагани учун менга уйланганини юзимга айтганида, жаҳал устида гапирди-да, деб ёътибор бермадим. Сўнг қишилогига серкатнов бўлиб қолди. Гоҳида уч-турт ойлаб қолиб кетадиган одат чиқарди. Мен эса ҳомиладор ахволимда уни кутиб ўтирадид. Кейин билсал, шу орада у навоийли бир аёғга уйланган экан. Ота-онаси уйимизга келиб ялинди, ёлворди, лекин отам бир сўзли оадам бўлгани учун кўёвни кечирмади. Ёлғончи, товламачи эр билан қонуний ажрашишга мажбур бўлдим. **ЁШИМ 32 да.** Маълумотим ўтара. Бир нафар ўғлим бор. Фарзанддимни ўз боласидай қўриб, унга оталик меҳрини бера оладиган инсон билан оила куриш ниятидаман”.

ЗЕБУЗАР,
Тошкент шаҳри.

ФОЙДАЛИ МАСЛАҲАТЛАР, ФОЙДАЛИ МАСЛАҲАТЛАР

Қора рангли соябонларинг ёмғирдан сарғайган жойларини куюқ қора чой билан артсангиз, ўз холига кайтади.

Қахва додгини кеткашиш учун ойналарни ювишга мўлжалланган маҳсус суюқлик билан сочики хўллаб додни ишқалланг. Сўнг кийимни оқартирувчи куқун билан ювинг.

Хамиртурушнинг айнимаганигини билиш учун кайнок сувга унинг бир бўлганини солинг. У сув остига чўкса, демак, ишлатса бўлади.

Санчхи ва пичоқлардаги зангни кетказишиш учун уларни кесилган пиёз билан артиб, сўнг юваби ташланг.

Лимон узоқ вақтгача ўзининг фойдали хусусият-

ларини йўқотмасдан, худди янги узилгандай сакланишини истасангиз, уни банкага солиб, қопқоғини яхшилаб ёпинг ва совуқ жойга олиб куйинг.

С витамини тери рангини тиниклаштириб, юздаги додларни кетказишишга ёрдам беради.

Дераза ойналарини унча исиск бўлмаган ва шамолсиз кунда ювсангиз, унда ортиқча додлар қолмайди ва ялтириб турдиган бўллади. Ойналарни ҳеч қачон исиск сув билан ювманг.

Бир финжон қахва 5-10 дақиқа давомида кон босимини 15мм. симоб устунига ошириши мумкин.

Газланган ичимликлар, ҳид берувчи ва бошқа заарли моддалар кўшилган ичимликлар хавфли ўсмалар пайдо бўлишига олиб келар экан.

Гулноза БОБОЕВА тайёрлади.

ИШ СТАЖИ ВА ПЕНСИЯ МИҚДОРИ

Пенсия тайинланишининг иш стажи микдорлари билан боғлиқ белгиланган тартиблари хакида батафсилик маълумот берсангиз.
Дилноза МУРОДОВА.

Ўзбекистон Республикасининг "Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида"ги Конунинг 7-моддасига асосан, ёшга доир пенсия олиш хукукига:

эркаклар – 60 ёшга тўлганда ва иш стажлари камиди 25 йил бўлган тақдирда;

аёллар – 55 ёшга тўлганда ва иш стажлари камиди 20 йил бўлган тақдирда эга бўладилар.

Ушбу Конунинг 8-моддасига асосан, пенсия тайинлаш учун етарлича иш стажига эга бўлмаган шахсларга ёшга доир пенсиялар ушбу Конун 37-моддаси биринчи қисмнинг "а", "б", "в" ва "г" бандларида назарда тутилган камиди 5 йил иш стажи мавжуд бўлган тақдирда, бор стажга мутаносиб микдорда тайинланади.

Конуннинг 37-моддасига асосан, куйидагилар иш стажига кўшиб ҳисобланади:

а) фаолият тури, мулла ва хўжалик юритиш шаклларидан қатъи назар, ходим давлат томонидан ижтимоий сурталанган ҳолда бажарган ҳар кандай иш, агар у Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташкии Пенсия жамғармасига сугурта бадаллари тўлаган бўлса.

Ижодий фаолият билан машғул ходимларнинг иш стажини, башарти улар Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташкии Пенсия жамғармасига сугурта бадаллари тўлаган бўлсалар, ижодий ўюшмаларнинг бошқарувлари ана шу муаллифнинг асари ўзин килинган ёки биринчи марта жамоат олдида ижро ёки намойиш этилган кундан ўтиборан белгилайдилар;

б) ҳарбий хизмат ва партизан отрядлари ҳамда кўшилмаларида бўлиш, давлат хавфисизлиги органларида ва ички ишлар органларида хизмат қилиш;

в) идоравий бўйсунувидан қатъи назар, ҳарбийлаштирилган соқчиларидаги, маҳсус алқа органлари ва тоғкон-күтқарув кисмларида хизмат;

г) якка тартибдаги меҳнат фаолияти, шу жумладан якка (гурухли) ижара шароитидаги ёки шахсий ёрдамчи, дехон (фермер) хўжалигидаги фаолият — Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан таш-

Ёнгок, майиз, хандон писта каби дастурхонимиз кўркига кўрк кўшувчи куруқ мевалар каторида бодом ҳам хуштаъм ва фойдали неъматdir. Унинг иккى хил тури бўлиб, улар чучук ва аччик таъми билан бир-биридан фарқланади.

Бодом таркибида мой, оқсил, қанд, В₁, В₂ витаминлари, эмульсия ферменти, аччик данакни уруғида эса амидалин гликозиди бор.

Бодом мойи ва унинг эмульсияси ичини юмшатувчи дори сифатида, фармацевтикада базъи дори моддалар, яни, камфора, гормонларни эртиши ва суртмалар тайёрлаща фойдаланилади.

Халқ табобатида аччик бодом мойи йўтади, кўкрак кафаси касалланиши, астма, кулоқ оғриғи, ўпка ва меъда касалликларни даволашда кўлланади. Чучук бодом мағзини эса қанд билан бирга эзиб, кувватлизланган беморларга берилса, дармон бўллади. Шунингдек, ўйқусизликда тинчлантирувчи восита бўлиб, бош оғриғини колдириш ҳусусиятига эга. Чучук бодом пўчогидан тайёрланган қайнатма кизамик чиккан болаларга даводир. Аччик ва чучук бодом ёғи ҳамда ургулари озиқ-овқат саноатида ишлатилади.

БОДОМ

Ибн Сино аччик бодом уруғи ва ёғини кон тупуриш йўтади, ўпка, буйрак, бош аланиси, кучли йўтади каталликларни даволашда, дармон-сизлика, сийдик йўлларидағи тошларни хайдаша тавсия этган. Бундан ташки, бодом ичилиларни заҳарли таъсирини камайтириб, жинсий ожизликнинг олдини олиши аникланган.

■ Ҳар куни овқатдан аввал 3 маҳал 15-20 дона чучук бодом ейиш кишига куч-куват багишлади.

■ Сочга бодом ёғи суртилса, соч тўқилишининг олдини олиб, илдизини мустаҳкамлайди.

■ Бодом ёғи косметологияда ҳам кўлланилиади. Юз куриб қолганда ё ажин тушганда суртилса, сезилиларни.

Табиат – дориҳона

даражада фойда беради.

■ Унинг ёғидан кўз атрофларига суртиш оғиркини, кўз ёшланишининг олдини олади. Шунингдек, кипприклар илдизини ҳам мустаҳкамлайди.

■ Бодом майини 1 ош қошиқдан сурги дори ўрнида, ҳолатга қараб, кунига 1-3 маҳал ичилса, бемор дардан фориг бўлади.

■ Ярим стакан чучук бодом пўчогини данагидан ажратиб, 2 стакан сувга солиб, қайнатиб олинидан. Сўнг додакдан ўтиказиб, қизамик хасталигини чалинган болага чорак стакандан 3 маҳал ичирилса, дардан енгиллаштиради.

■ Кариқиз ўсимлигининг илдизини бодом ёғига кўшиб дамлаб, сўнгра бошга суртилса, соч тўқилиши анча камайди.

■ Ширин бодом мойи ёки магзини сувга солиниб, обдон эзиб араплаштирилади, ҳосил бўлган бодом "сүти" сийдик ҳайдовчи омил бўлиб хизмат килади.

Латофат САҶДУЛЛАЕВА
тайёрлади.

РОНАЛДУ – «ОЛТИН ТЎП» СОВРИНДОРИ!

Халкаро футбол уюшмаси – FIFA ташкилоти томонидан Швейцариянинг Цюрих шаҳрида 2013 йил якунларига оид катта тадбир бўлиб ўтди. Унда 2013 йилнинг якунлари сархисоб килинди.

Барча аталган совринлар ўз эгаларига етказилди. Ниҳоят, асосий соврин бўлган «Олтин тўп» эгаси ҳам аникланди.

Кўпчилик овоз билан 2013 йил учун «Олтин тўп» соврини Португалия ва «Реал» клуби футболчиси Криштиану Роналдуга насиб қилди.

Ийлиниң энг яхши мураббийлари аникланди. Номзодлар Алекс Фергюсон, Йорген Клопп ва Юпп Хайнкеслар эди. Энг яхши мураббий деб Юпп Хайнкес тан олинди.

Аёллар терма жамоалари мураббийлари орасида энг яхши деб Германия терма жамоаси бош мураббий Сильвия Нейд топилди.

«Fair Play» совриндори Ағонистон термаси деб тан олинди.

Энг чиройли гол – Пушкаш соврини Златан Иброкимовичга насиб этди.

Фархий «Олтин тўп» соврини Пелега тақдим этилди

Аёллар ўртасидаги «Олтин тўп» германиялик дарвозабон Ангерга насиб этди.

ДЕНИСНИНГ МУҲИМ ФАЛАБАСИ

Дунёнинг энг кучли ракетка устаси "Катта Дубулға" туркумига киривчи теннис оламишининг энг нуғузли тўрт турниридан бири – Австралия очиқ чемпионатида иштирок этмоқда.

Мельбурндаги мусобақада юртимиз шарафини ҳимоя қўлаётган Денис Истомин дастлабки босқичда кипрлик машҳур теннисчи Маркос Багдатиси 6:4, 7:5, 6:4 хисобида мағлубиятга учратди.

Интернет манбалари асосида
Илҳом ЖУМАНОВ тайёрлади.

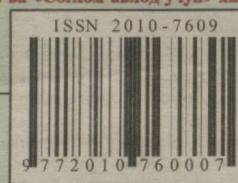
**Муассислар: Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси, «Болалар ва онлаларни қўллаб-куватлаш» ассоциацияси
(Болалар жамғармаси) ва «Солгом авлод учу» ҳалқаро ҳайрия жамғармаси**

Таҳририятга келган кўлъезмалар музалиффларга қайтарилмайди.

Реклама материаллари мазмуни учун таҳририят жавобгар эмас.

«Шарқ» нашриёт-матбат компанияси босмахонасида чоп этилди. Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-йўл. Босишига топшириш вақти – 15:00. Босишига топширилди – 15:00.

E-mail: oilavajamiyat@sarkor.uz

1-тор кўча, 2-йўл. Мўлжал: Олой бозори ёнида

Боши мухаррир:

Норқобил ЖАЛИЛОВ

Навбатчи мухаррир – Дилором

МАТКАРИМОВА

Саҳифаловчи – Илҳом

ЖУМАНОВ

Мусахҳилар – Сайдгани

САЙДАЛИМОВ,

Гулноза БОБОЕВА

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигига 0169-рекам билан 11.01.07 да рўйхатта олинган. Буюртма Г – 138. Формати А-3, ҳаҳми 2 табоб. Адади – 8833. Баҳси келишилган нарҳда.

ОБУНА ИНДЕКСИ – 176

Кабулхона: (тел-факс) 233-28-20

Котибият: 234-76-08

Мухбирлар: 233-04-50

«Оила» бўлими: 234-25-46